Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (tretji senat)

z dne 15. marca 2012*

„Avtorska in sorodne pravice v informacijski družbi — Neposredna uporaba Rimske konvencije, Sporazuma TRIPS in Pogodbe WPPT v pravnem redu Unije — Direktiva 92/100/ES — Člen 8(2) — Direktiva 2001/29/ES — Pojem ‚priobčitev javnosti' — Priobčitev fonogramov, ki se predvajajo po radiu v zobozdravstveni ordinaciji, javnosti"

V zadevi C-135/10,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Corte d'appello di Torino (Italija) z odločbo z dne 10. februarja 2010, ki je prispela na Sodišče 15. marca 2010, v postopku

Società Consortile Fonografici (SCF)

proti

Marcu Del Corsu,

ob udeležbi

Procuratore generale della Repubblica,

SODIŠČE (tretji senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik senata, J. Malenovský (poročevalec), E. Juhász, G. Arestis in T. von Danwitz, sodniki,

generalna pravobranilka: V. Trstenjak,

sodna tajnica: A. Impellizzeri, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 7. aprila 2011,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Società Consortile Fonografici (SCF) L. Ubertazzi, F. Pocar in B. Ubertazzi, odvetniki,

— za Marca Del Corsa R. Longhin, A. Tigani Sava, L. Bontempi in V. Vaccaro, odvetniki,

— za italijansko vlado G. Palmieri, zastopnica, skupaj s P. Gentilijem, avvocato dello Stato,

— za Irsko D. O'Hagan, zastopnik, skupaj z E. Fitzsimonsom in J. Jeffersom, barristers,

* Jezik postopka: italijanščina.

— za grško vlado G. Papadaki, zastopnica,

— za francosko vlado J. Gstalter, zastopnik,

— za Evropsko komisijo J. Samnadda in S. La Pergola, zastopnici,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalne pravobranilke na obravnavi 29. junija 2011

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 8(2) Direktive Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 120) in člena 3 Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 17, zvezek 1, str. 230).

2 Predlog je bil vložen v okviru spora med družbo Società Consortile Fonografici (v nadaljevanju: SCF) in M. Del Corsom, zdravnikom specialistom odontologije (v nadaljevanju: zobozdravnik), glede predvajanja avtorskopravno varovanih fonogramov v njegovi zasebni zobozdravstveni ordinaciji.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

3 Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (v nadaljevanju: TRIPS) iz Aneksa 1 C k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), ki je bil 15. aprila 1994 podpisan v Marakešu in odobren s Sklepom Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986 – 1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (94/800/ES) (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 80), vsebuje II. del z naslovom „Standardi, ki se nanašajo na razpoložljivost, obseg in uporabo pravic intelektualne lastnine“. V tem delu je člen 14(1), (2) in (6) navedenega sporazuma, ki določa:

„1. Izvajalci imajo pri snemanju svoje izvedbe na fonogram možnost preprečiti ta dejanja, če so storjena brez njihovega dovoljenja: snemanje njihove neposnete izvedbe in reprodukcijo takega posnetka. Izvajalci imajo tudi možnost preprečiti ta dejanja, če so storjena brez njihovega dovoljenja: radiodifuzno oddajanje po brezžičnem mediju in javno prenašanje njihovega nastopa v živo [priobčitev njihovega nastopa v živo javnosti].

2. Proizvajalci fonogramov imajo pravico dovoliti ali prepovedati neposredno ali posredno reproduciranje svojih fonogramov.

[…]

6. Vsaka članica lahko v zvezi s pravicami, zagotovljenimi po prvem, drugem in tretjem odstavku, predpiše pogoje, omejitve, izjeme in zadržke do take mere, kot to dovoljuje [Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, ki je bila sprejeta v Rimu 26. oktobra 1961 (v nadaljevanju: Rimska konvencija)]. Vendar pa veljajo, *mutatis mutandis*, določbe 18. člena Bernske konvencije (1971) tudi za pravice izvajalcev in proizvajalcev fonogramov na fonogramih.“

4 Svetovna organizacija za intelektualno lastnino (WIPO) je 20. decembra 1996 v Ženevi sprejela Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o izvedbah in fonogramih (v nadaljevanju: WPPT) in Pogodbo Svetovne organizacije za intelektualno lastnino o avtorski pravici (v nadaljevanju: WCT). Ti pogodbi sta bili v imenu Evropske skupnosti odobreni s Sklepom Sveta 2000/278/ES z dne 16. marca 2000 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 33, str. 208).

5 Člen 1 WPPT določa:

„1. Nič v tej pogodbi ne ukinja obstoječih obveznosti, ki jih imajo pogodbenice druga do druge po [Rimski konvenciji].

2. Varstvo, ki ga zagotavlja ta pogodba, ne posega v varstvo avtorske pravice na književnih in umetniških delih ter nanj na noben način ne vpliva. Glede na to se nobena določba te pogodbe ne sme razlagati v škodo tega varstva.

3. Ta pogodba nima nobene povezave z drugimi pogodbami in ne vpliva na pravice in obveznosti iz katere koli druge pogodbe.“

6 V skladu s členom 2(b) WPPT za namene te pogodbe „fonogram“ pomeni „posnetek zvokov izvedbe ali drugih zvokov oziroma njihovih nadomestkov, razen če je v obliki posnetka, ki je vključen v kinematografskem ali drugem avdiovizualnem delu“.

7 Člen 2(d) WPPT določa, da „proizvajalec fonograma“ pomeni „fizično ali pravno osebo, ki prevzame pobudo in odgovornost, da prva posname zvoke neke izvedbe ali druge zvoke oziroma nadomestke teh zvokov“.

8 Člen 2(g) WPPT določa, da „javna priobčitev [priobčitev javnosti]“ izvedbe ali fonograma pomeni „prenašanje zvokov izvedbe ali zvokov oziroma nadomestkov zvokov, posnetih na fonogramih, javnosti na kateri koli način, razen z radiodifuznim oddajanjem. Za namene 15. člena ‚javna priobčitev [priobčitev javnosti]‘ vključuje tudi to, da zvoki ali nadomestki zvokov, posneti na fonogramih, postanejo slišni javnosti“.

9 Člen 10 WPPT, z naslovom „Pravica, da se posnete izvedbe dajo na voljo javnosti“, določa:

„Izvajalci uživajo izključno pravico dovoljevati, da postanejo njihove izvedbe, posnete na fonogramih, dostopne javnosti po žici ali brezžično na tak način, da imajo posamezniki lahko dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo.“

10 Člen 14 WPPT, z naslovom „Pravica, da se fonogrami dajo na voljo javnosti“, določa:

„Proizvajalci fonogramov uživajo izključno pravico dovoljevati, da postanejo njihovi fonogrami dostopni javnosti po žici ali brezžično na tak način, da imajo posamezniki lahko dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo.“

11 Člen 15 WPPT, z naslovom „Pravica do nadomestila za radiodifuzno oddajanje in javno priobčitev [priobčitev javnosti]“, določa:

„1. Izvajalci in proizvajalci fonogramov uživajo pravico do enkratnega pravičnega nadomestila za neposredno ali posredno uporabo fonogramov, izdanih za komercialne namene, za radiodifuzno oddajanje ali kakšno drugo javno priobčitev [priobčitev javnosti].

2. Pogodbenice lahko v svoji domači zakonodaji določijo, da izvajalec ali proizvajalec fonograma ali oba zahtevata od uporabnika enkratno pravično nadomestilo. Pogodbenice lahko sprejmejo zakonodajo, ki določi pogoje, pod katerimi se enkratno pravično nadomestilo deli med izvajalci in proizvajalci fonogramov, če se ti o tem ne sporazumejo.

3. Vsaka pogodbenica lahko z uradnim obvestilom, deponiranim pri generalnem direktorju WIPO, izjavi, da bo uporabljala določbe prvega odstavka samo glede nekaterih vrst uporabe, da bo omejila njihovo uporabo na drug način ali da teh določb sploh ne bo uporabljala.

4. Za namene tega člena se fonogrami, dostopni javnosti po žici ali brezžično na tak način, da imajo posamezniki lahko dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo, štejejo kot fonogrami, ki so bili izdani za komercialne namene.“

12 Člen 23(1) WPPT določa:

„Pogodbenice se zavežejo, da bodo v skladu s svojimi pravnimi sistemi sprejele potrebne ukrepe za zagotovitev uporabe te pogodbe.“

13 Člen 8 WCT, z naslovom „Pravica do javne priobčitve [priobčitve javnosti]“, določa:

„Brez vpliva na določbe točke (ii) prvega odstavka 11. člena, točk (i) in (ii) prvega odstavka 11. bis člena, točke (ii) prvega odstavka 11. ter člena, točke (ii) prvega odstavka 14. člena in prvega odstavka 14. bis člena Bernske konvencije avtorji književnih in umetniških del uživajo izključno pravico dovoljevati vsako javno priobčitev [priobčitev javnosti] svojih del po žici ali brezžično, vključno s tem, da postanejo njihova dela dostopna javnosti na način, ki omogoča posameznikom dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo.“

14 Evropska unija ni pogodbenica Rimske konvencije, vendar pa so njene pogodbenice vse države članice Unije razen Republike Malte.

15 Člen 12 Rimske konvencije v zvezi s sekundarno uporabo fonogramov določa:

„Če se fonogram, ki je bil izdan v komercialne namene, ali njegova reprodukcija uporablja neposredno za radiodifuzno oddajanje ali za kakršno koli posredovanje javnosti [priobčitev javnosti], mora uporabnik plačati izvajalcem ali proizvajalcem fonogramov ali obojim enkratno pravično nadomestilo. […]“

Pravo Unije

16 V zadnji točki obrazložitve Sklepa 94/800 je navedeno:

„ker Sporazum o ustanovitvi [STO], vključno z njegovimi prilogami, po svoji naravi ni takšen, da bi se nanj sodišča Skupnosti ali držav članic neposredno sklicevala“.

17 Direktiva 2006/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski pravici, na področju intelektualne lastnine (UL L 376, str. 28), ki je začela veljati 16. januarja 2007, je kodificirala Direktivo 92/100 in jo razveljavila.

18 Vendar se glede na čas dejanskega stanja spora o glavni stvari za ta spor še uporablja Direktiva 92/100.

19 V sedmi uvodni izjavi Direktive 92/100 je navedeno:

„ker je za ustvarjalno in umetniško delo avtorjev in izvajalcev nujno potreben primeren dohodek kot osnova za nadaljnje ustvarjalno in umetniško delo in ker so investicije, ki jih zahteva proizvajanje fonogramov in produciranje filmov, še posebej visoke in tvegane; ker je možnost zagotovitve tega dohodka in povračila investicij mogoče učinkovito zagotoviti le z ustreznim pravnim varstvom imetnikov pravic“.

20 V deseti uvodni izjavi te direktive je navedeno:

„ker je treba zakonodajo držav članic prilagoditi tako, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, na katerih temeljijo mnogi zakoni držav članic o avtorski in sorodnih pravicah“.

21 Člen 8(2) in (3) Direktive 92/100 določa:

„2. Države članice predvidijo pravico, s katero zagotovijo, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršnokoli priobčitev javnosti, ter zagotovijo, da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Države članice lahko, če ni dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov, določijo pogoje glede medsebojne delitve nadomestila.

3. Države članice za RTV[-?] organizacije predvidijo izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo retransmisijo svojih oddaj na brezžični način, pa tudi priobčitev svojih oddaj javnosti, če do te priobčitve pride na javno dostopnih krajih ob plačilu vstopnine.“

22 Člen 8(2) Direktive 2006/115 določa:

„Države članice predvidijo pravico, s katero zagotovijo, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršno koli priobčitev javnosti, ter zagotovijo, da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Države članice lahko, če ni dogovora med izvajalci in proizvajalci fonogramov, določijo pogoje glede medsebojne delitve nadomestila.“

23 V uvodnih izjavah 15 in 25 Direktive 2001/29 je navedeno:

„(15) Diplomatska konferenca, ki se je odvijala pod pokroviteljstvom [WIPO] decembra 1996, je vodila k sprejetju dveh novih pogodb, [WCT] in [WPPT] […]. Ta direktiva je namenjena tudi uresničevanju številnih [nekaterih izmed teh] novih mednarodnih obveznosti.

[…]

(25) Pravno negotovost v zvezi z naravo in stopnjo varstva dejanj prenosa na zahtevo preko mreže avtorsko-pravno varovanih del in predmetov, ki jih varujejo sorodne pravice, je treba preseči tako, da se poskrbi za usklajeno varstvo na ravni Skupnosti. Treba je pojasniti, da morajo imeti imetniki pravic, kot jih določa ta direktiva, izključno pravico dajanja na voljo javnosti avtorsko-pravno varovanih del ali katerega koli predmeta sorodnih pravic preko interaktivnih prenosov na zahtevo. Takšen interaktivni prenos na zahtevo opredeljuje dejstvo, da imajo lahko pripadniki javnosti do njega dostop na kraju in v času, ki ju sami izberejo.“

24 Člen 3 Direktive 2001/29 določa:

„1. Države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčenja [priobčitve] njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da imajo člani javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami.

2. Države članice predvidijo za spodaj naštete izključno pravico, da dovolijo ali prepovedo vsakršno obliko dajanja na voljo njihovih del javnosti, po žici ali na brezžični način tako, da imajo pripadniki javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami:

(a) izvajalcem za posnetke njihovih nastopov;

(b) proizvajalcem fonogramov za njihove fonograme;

(c) producentom prvega posnetka filmov za izvirnik in primerke njihovih filmov;

(d) RTV[-?] organizacijam za posnetke njihovih oddaj ne glede na to, ali oddajajo po žici ali po radijskih valovih, vključno s kablom ali satelitom.

3. Pravice iz odstavka 1 in 2 se ne izčrpajo z nobenim dejanjem priobčitve javnosti oziroma dajanja na voljo javnosti, kot ju določa ta člen.“

Nacionalno pravo

25 Člen 72 zakona št. 633 o varstvu avtorske in sorodnih pravic (legge št. 633 recante protezione del diritto d'autore e di altri diritti connessi al suo esercizio) z dne 22. aprila 1941 (*Gazzetta Ufficiale* št. 166 z dne 16. julija 1941), kakor je bil nadomeščen s členom 11 zakonske uredbe št. 68 o prenosu Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi (decreto legislativo št. 68, attuazione della direttiva 2001/29/CE sull'armonizzazione di taluni aspetti del diritto d'autore e dei diritti connessi nella società dell'informazione) z dne 9. aprila 2003 (redna priloga h GURI št. 87 z dne 14. aprila 2003), v različici, ki se uporablja za spor o glavni stvari (v nadaljevanju: zakon iz leta 1941), določa:

„Brez poseganja v pravice, ki pripadajo avtorju na podlagi določb iz poglavja I tega zakona, ima proizvajalec fonogramov izključno pravico, da v obdobju in pod pogoji, določenimi v naslednjih členih:

(a) dovoli neposredno ali posredno, začasno ali stalno reproduciranje svojih fonogramov na kakršen koli način ali v kakršni koli obliki, v celoti ali deloma, in s kakršnim koli postopkom reproduciranja;

(b) dovoli distribucijo primerkov svojih fonogramov. Izključna pravica distribucije se ne izčrpa na ozemlju Evropske skupnosti, razen v primeru prve prodaje nosilca fonograma, ki jo opravi ali dovoli proizvajalec v eni izmed držav članic;

(c) dovoli dajanje v najem in posojanje primerkov svojih fonogramov. Ta pravica se ne izčrpa s prodajo primerkov ali z njihovo distribucijo v kakršni koli obliki;

(d) dovoli, da se dajo njegovi fonogrami na voljo javnosti tako, da imajo posamezniki dostop do njih s kraja in v času, ki ju sami izberejo. Ta pravica se ne izčrpa z nobenim dejanjem, s katerim se dajo primerki na voljo javnosti.“

26 Člen 73(1) zakona iz leta 1941, kakor je bil nadomeščen s členom 12 zgoraj navedene zakonske uredbe št. 68, določa:

„Proizvajalec fonogramov in izvajalci, ki so avtorji izvedbe, posnete ali reproducirane na fonogramih, imajo ne glede na pravice v zvezi z distribucijo, najemom ali posojanjem, ki jim pripadajo, tudi pravico do nadomestila za uporabo fonogramov v pridobitne namene v filmih, po radiu in televiziji, vključno s priobčitvijo javnosti po satelitu, na javnih plesnih prireditvah, v javnih prostorih, ali za kakršno koli drugo javno uporabo fonogramov. Izvajanje te pravice pripada proizvajalcu, ki nadomestilo razdeli med izvajalce.“

27 Člen 73a zakona iz leta 1941, kakor je bil uveden s členom 9 zakonske uredbe št. 685 (decreto legislativo št. 685, attuazione della direttiva 92/100/CEE concernente il diritto di noleggio, il diritto di prestito e taluni diritti connessi al diritto d'autore in materia di proprieta intellettuale) z dne 16. novembra 1994 (GURI št. 293 z dne 16. decembra 1994), določa:

„1. Izvajalci in proizvajalci uporabljenega fonograma imajo pravico do pravičnega nadomestila, tudi če se fonogram ne uporablja v pridobitne namene v smislu člena 73.

2. Če ni med strankami drugače dogovorjeno, se to nadomestilo določi, izplača in razdeli v skladu z določbami uredbe [o izvajanju zakona iz leta 1941]."

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

28 Družba SCF v Italiji in zunaj italijanskega ozemlja opravlja dejavnosti zbiranja nadomestil (collecting) kot pooblaščeni subjekt za upravljanje, pobiranje in razdeljevanje nadomestil, ki pripadajo proizvajalcem fonogramov, ki so vanj včlanjeni.

29 V okviru svojega pooblastila se je družba SCF z združenjem italijanskih zobozdravnikov (Associazione Nazionale Dentisti Italiani) pogajala o sklenitvi kolektivne pogodbe za določitev zneska pravičnega nadomestila v smislu člena 73 ali 73a zakona iz leta 1941 za vsako „priobčitev javnosti" fonogramov, vključno s priobčitvijo javnosti v poslovnih prostorih samostojnih poklicev.

30 Zaradi neuspešnosti teh pogajanj je družba SCF 16. junija 2006 pri Tribunale di Torino sprožila postopek proti M. Del Corsu, da bi se ugotovilo, da je ta kot ambientalno glasbo v svoji zasebni zobozdravstveni ordinaciji v Torinu predvajal avtorskopravno varovane fonograme in da je treba za to predvajanje, ker pomeni „priobčitev javnosti" v smislu zakona iz leta 1941, mednarodnega prava in prava Unije, plačati pravično nadomestilo.

31 M. Del Corso je v svojo obrambo navajal zlasti, da je bila v njegovi ordinaciji glasba predvajana z radiodifuznim oddajanjem in da se lahko družba SCF na avtorske pravice sklicuje samo, če je glasba predvajana z uporabo nosilca fonograma, medtem ko mora nadomestilo za radiodifuzno oddajanje glasbe plačati izdajatelj radijskega ali televizijskega programa, ne pa poslušalec. Zakon iz leta 1941 naj bi izrecno razlikoval med nadomestilom, ki ga je treba plačati za fonogram, in nadomestilom za uporabo radijskega aparata.

32 M. Del Corso se je skliceval na to, da v obravnavanem primeru členov 73 in 73a zakona iz leta 1941 ni mogoče uporabiti. Ta člena se po njegovem mnenju nanašata na priobčitev javnosti v javnih prostorih in na kakršno koli drugo javno uporabo fonogramov. Za zasebno zobozdravstveno ordinacijo pa – drugače kot za prostore javnih zdravstvenih zavodov – naj ne bi bilo mogoče šteti, da je javni prostor.

33 Tribunale di Torino je s sodbo z dne 20. marca 2008, ki je bila spremenjena s sklepom z dne 16. maja 2008, tožbo družbe SCF zavrnilo z utemeljitvijo, da v tem primeru priobčitev ni imela pridobitnega namena, da vrsta glasbe, ki se predvaja v ordinaciji, nima nobenega vpliva na odločitev stranke, katerega zobozdravnika bo izbrala, in da člena 73a zakona iz leta 1941 ni mogoče uporabiti, ker gre za zasebno zobozdravstveno ordinacijo, ki je kot take ni mogoče enačiti z javnim prostorom ali prostorom, odprtim za javnost, saj pacienti niso nedoločena javnost, temveč so posamično določeni in so lahko v ordinacijo običajno prihajali po predhodnem naročilu in ob soglasju zobozdravnika.

34 Družba SFC se je zoper to sodbo pritožila pri Corte d'appello di Torino.

35 Corte d'appello di Torino je menilo, da obstajajo dvomi, povezani z vprašanjem, ali predvajanje fonogramov v poslovnih prostorih samostojnih poklicev, kot so zobozdravstvene ordinacije, spada v okvir pojma „priobčitev javnosti“ v smislu mednarodnih predpisov in predpisov Unije, zato je prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se Rimska konvencija […], Sporazum TRIPS […] in Pogodba [WPPT] neposredno uporabljajo v pravu Skupnosti?

2. Ali se zgoraj navedeni viri mednarodnega prava neposredno uporabljajo za zasebna razmerja?

3. Ali pojem ‚priobčitev javnosti‘, vsebovan v navedenih besedilih mednarodnega konvencijskega prava, sovpada s pojmom, kot je uporabljen v […] direktivah [92/100] in [2001/29], ter če je odgovor nikalen, kateri vir mora prevladati?

4. Ali je treba za brezplačno predvajanje fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah zobozdravnikov, ki opravljajo gospodarsko dejavnost v svobodnem poklicu, pri čemer je to predvajanje v korist njihovih pacientov, ki pa imajo do njega dostop neodvisno od svoje volje, šteti, da gre za ‚priobčitev javnosti‘ oziroma za ‚dajanje na voljo javnosti‘ v smislu člena 3(2)(b) Direktive [2001/29]?

5. Ali tako predvajanje daje proizvajalcem fonogramov pravico do nadomestila?“

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo, drugo in tretje vprašanje

36 Predložitveno sodišče v prvem, drugem in tretjem vprašanju, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, najprej, ali se Rimska konvencija, Sporazum TRIPS in Pogodba WPPT neposredno uporabljajo v pravnem redu Unije in ali se lahko posamezniki nanje neposredno sklicujejo. Nato želi predložitveno sodišče izvedeti, ali pojem „priobčitev javnosti“ iz teh mednarodnih pogodb sovpada s pojmom iz direktiv 92/100 in 2001/29 in, nazadnje, v primeru nikalnega odgovora na zadnje vprašanje, kateri pravni vir prevlada.

37 Na prvem mestu, v zvezi z vprašanjem, ali se Rimska konvencija, Sporazum TRIPS in Pogodba WPPT neposredno uporabljajo v pravnem redu Unije, je treba najprej spomniti, da so v skladu s členom 216(2) PDEU „sporazumi, ki jih sklene Unija, zavezujoči za njene institucije in države članice“.

38 Sporazum TRIPS in Pogodba WPPT sta bila podpisana s strani Unije in odobrena s Sklepom 94/800 oziroma Sklepom 2000/278. Zato sta ta sporazum in ta pogodba zavezujoča za institucije Unije in države članice.

39 Poleg tega so v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča določbe pogodb, ki jih sklene Unija, sestavni del njenega pravnega reda (sodbe z dne 30. aprila 1974 v zadevi Haegeman, 181/73, Recueil, str. 449, točka 5; z dne 30. septembra 1987 v zadevi Demirel, 12/86, Recueil, str. 3719, točka 7, in z dne 22. oktobra 2009 v zadevi Bogiatzi, C-301/08, ZOdl., str. I-10185, točka 23) in se zato v Uniji uporabljajo.

40 To velja za pogodbi TRIPS in WPPT.

41 V zvezi z Rimsko konvencijo je treba ugotoviti, prvič, da Unija ni njena pogodbenica in, drugič, da ni mogoče šteti, da je na področju uporabe te konvencije zavzela mesto držav članic, in sicer že zato, ker vse države članice niso pogodbenice te konvencije (glej po analogiji sodbo z dne 24. junija 2008 v zadevi Commune de Mesquer, C-188/07, ZOdl., str. I-4501, točka 85).

42 Zato določbe Rimske konvencije niso del pravnega reda Unije.

43 Na drugem mestu je treba v zvezi z vprašanjem, ali se lahko posamezniki sklicujejo neposredno na določbe Sporazuma TRIPS in Pogodbe WPPT, spomniti, da v skladu s sodno prakso Sodišča ni dovolj, da so te določbe del pravnega reda Unije. Vsebina teh določb mora biti tudi brezpogojna in dovolj nedvoumna, njihova narava in sistematika pa ne smeta nasprotovati takemu sklicevanju (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Demirel, točka 14, ter sodbi z dne 16. junija 1998 v zadevi Racke, C-162/96, Recueil, str. I-3655, točka 31, in z dne 10. januarja 2006 v zadevi IATA in ELFAA, C-344/04, ZOdl., str. I-403, točka 39).

44 Prvi pogoj je izpolnjen, če določbe, na katere se posamezniki sklicujejo, vsebujejo jasne in nedvoumne obveznosti, katerih izpolnitev ali učinki niso odvisni od sprejetja nadaljnjega predpisa (glej v tem smislu sodbi z dne 15. julija 2004 v zadevi Pêcheurs de l'étang de Berre, C-213/03, ZOdl., str. I-7357, točka 39 in navedena sodna praksa, in z dne 8. marca 2011 v zadevi Lesoochranárske zoskupenie, C-240/09, ZOdl., str. I-1255, točka 44 in navedena sodna praksa).

45 V zvezi s Sporazumom TRIPS je treba spomniti, da v skladu z zadnjo točko obrazložitve Sklepa 94/800 Sporazum o ustanovitvi STO, vključno s prilogami k temu sporazumu, ni tak, da bi se sodišča Unije ali držav članic nanj lahko neposredno sklicevala.

46 Poleg tega je Sodišče že razsodilo, da določbe Sporazuma TRIPS glede na svoji naravo in sistematiko nimajo neposrednega učinka in niso take, da bi posameznikom dajale pravice, na katere bi se ti pred sodiščem lahko neposredno sklicevali v skladu s pravom Unije (glej v tem smislu sodbe z dne 23. novembra 1999 v zadevi Portugalska proti Svetu, C-149/96, Recueil, str. I-8395, točke od 42 do 48; z dne 14. decembra 2000 v združenih zadevah Dior in drugi, C-300/98 in C-392/98, Recueil, str. I-11307, točka 44, in z dne 16. novembra 2004 v zadevi Anheuser-Busch, C-245/02, ZOdl., str. I-10989, točka 54).

47 Glede Pogodbe WPPT je treba ugotoviti, da ta pogodba v členu 23(1) določa, da se pogodbenice zavežejo, da bodo v skladu s svojimi pravnimi sistemi sprejele potrebne ukrepe za zagotovitev njene uporabe.

48 Iz tega izhaja, da je uporaba določb Pogodbe WPPT, pri izpolnjevanju ali učinkih le-teh, odvisna od sprejetja nadaljnjih predpisov. Zato take določbe nimajo neposrednega učinka v pravu Unije in niso take, da bi posameznikom dajale pravice, na katere bi se ti pred sodiščem lahko neposredno sklicevali v skladu s tem pravom.

49 V zvezi z Rimsko konvencijo je treba spomniti, da v skladu s členom 1(1) Pogodbe WPPT nič v tej pogodbi ne ukinja obveznosti, ki jih imajo pogodbenice druga do druge po Rimski konvenciji.

50 Iz tega izhaja, da ima Unija, čeprav ni pogodbenica Rimske konvencije, v skladu s členom 1(1) WPPT kljub temu dolžnost, da ne ovira držav članic pri izvajanju obveznosti, ki jih imajo na podlagi te konvencije. Zato ima ta konvencija posredne učinke na Unijo.

51 Na tretjem mestu, v zvezi z vprašanjem glede povezave med pojmi „priobčitev javnosti" iz Sporazuma TRIPS, Pogodbe WWPT in Rimske konvencije na eni in iz direktiv 92/100 in 2001/29 na drugi strani je treba spomniti, da je treba v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča besedila prava Unije razlagati, kolikor je mogoče, ob upoštevanju mednarodnega prava, zlasti kadar je namen teh besedil izvedba mednarodnega sporazuma, ki ga je sklenila Unija (glej zlasti sodbi z dne 14. julija 1998 v zadevi Bettati, C-341/95, Recueil, str. I-4355, točka 20, in z dne 7. decembra 2006 v zadevi SGAE, C-306/05, ZOdl., str. I-11519, točka 35).

52 Glede tega ni sporno, kot izhaja iz uvodne izjave 15 Direktive 2001/29, da je eden od ciljev te direktive izvajanje nekaterih izmed novih obveznosti, ki izhajajo za Unijo iz pogodb WCT in WPPT, za katere se v skladu z isto uvodno izjavo šteje, da pomenijo pomembno posodobitev mednarodnega varstva avtorske in sorodnih pravic. V teh okoliščinah je treba pojme iz te direktive razlagati, kolikor je mogoče, ob upoštevanju teh dveh pogodb (glej v tem smislu sodbo z dne 17. aprila 2008 v zadevi Peek & Cloppenburg, C-456/06, ZOdl., str. I-2731, točka 31).

53 Poleg tega iz desete uvodne izjave Direktive 92/100 izhaja, da je treba zakonodajo držav članic prilagoditi tako, da ta ne nasprotuje mednarodnim konvencijam, na katerih temeljijo mnogi zakoni držav članic o avtorski in sorodnih pravicah.

54 Ker je ta direktiva namenjena usklajevanju nekaterih vidikov na področju intelektualne lastnine v skladu z upoštevnimi mednarodnimi pogodbami na področju avtorske in sorodnih pravic, kot so zlasti Rimska konvencija, Sporazum TRIPS in Pogodba WPPT, se tako šteje, da vzpostavlja sklop pravil, ki so skladna s tistimi, ki jih vsebujejo te mednarodne pogodbe.

55 Iz navedenih premislekov izhaja, da je treba pojme iz direktiv 92/100 in 2001/29, kot je pojem „priobčitev javnosti“, razlagati ob upoštevanju enakih pojmov iz teh mednarodnih pogodb in na tak način, da ostajajo skladni s pojmi iz teh pogodb, pri tem pa je treba upoštevati kontekst, v katerem so ti pojmi navedeni, in cilj, ki ga imajo upoštevne pogodbene določbe, ki se nanašajo na področje intelektualne lastnine.

56 Glede na navedeno je treba na prvo, drugo in tretje vprašanje odgovoriti, da:

— se določbe Sporazuma TRIPS in Pogodbe WPPT uporabljajo v pravnem redu Unije;

— ker Rimska konvencija ni del pravnega reda Unije, se v Uniji ne uporablja, vendar v njej posredno učinkuje;

— se posamezniki ne morejo neposredno sklicevati niti na to konvencijo, niti na Sporazum TRIPS, niti na Pogodbo WPPT;

— je treba pojem „priobčitev javnosti“ razlagati ob upoštevanju enakih pojmov iz Rimske konvencije, Sporazuma TRIPS in Pogodbe WPPT in na tak način, da ostaja skladen s temi mednarodnimi pogodbami, pri tem pa je treba upoštevati kontekst, v katerem so ti pojmi navedeni, in cilj, ki ga imajo upoštevne pogodbene določbe, ki se nanašajo na področje intelektualne lastnine.

Četrto in peto vprašanje

Uvodne ugotovitve

57 Predložitveno sodišče v četrtem in petem vprašanju sprašuje, ali je brezplačno predvajanje fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah zobozdravnikov, ki opravljajo dejavnost v samostojnem poklicu, pri čemer je to predvajanje v korist njihovih pacientov, ki pa imajo do njega dostop neodvisno od svoje volje, „priobčitev javnosti“ ali „dajanje na voljo javnosti“ v smislu člena 3(2)(b) Direktive 2001/29 in ali daje tako predvajanje proizvajalcem fonogramov pravico do nadomestila.

58 V zvezi s tem je treba najprej ugotoviti, da se predložitveno sodišče v teh vprašanjih sklicuje na člen 3(2)(b) Direktive 2001/29 o izključni pravici proizvajalcev fonogramov, da dovolijo ali prepovedo dajanje na voljo svojih del javnosti, po žici ali brezžično, tako da imajo pripadniki javnosti do njih dostop s kraja in v času, ki si ju sami izberejo.

59 Kot izhaja iz obrazložitve predloga Direktive 2001/29 (COM(97) 628) in kot potrjuje uvodna izjava 25 te direktive, se dajanje na voljo javnosti v smislu te določbe opravi po „interaktivnih prenosih na zahtevo“, za katere je značilno to, da imajo lahko pripadniki javnosti do teh prenosov dostop s kraja in v času, ki ju sami izberejo.

60 Iz predložitvene odločbe pa izhaja, da je predmet spora o glavni stvari le radiodifuzno oddajanje glasbe v zobozdravstveni ordinaciji v korist pacientov, ki so tam, in ne interaktivni prenos na zahtevo.

61 Iz sodne prakse pa izhaja, da lahko Sodišče, da bi dalo nacionalnemu sodišču koristen odgovor, ki bi mu omogočil rešitev spora, o katerem odloča, po potrebi preoblikuje predložena vprašanja (sodbi z dne 4. maja 2006 v zadevi Haug, C-286/05, ZOdl., str. I-4121, točka 17, in z dne 11. marca 2008 v zadevi Jager, C-420/06, ZOdl., str. I-1315, točka 46).

62 Poleg tega lahko Sodišče, zato da bi nacionalnemu sodišču dalo koristen odgovor, upošteva pravna pravila Unije, ki jih predložitveno sodišče v svojih vprašanjih za predhodno odločanje ni navedlo (sodbi z dne 26. junija 2008 v združenih zadevah Wiedemann in Funk, C-329/06 in C-343/06, ZOdl., str. I-4635, točka 45, in z dne 23. novembra 2010 v zadevi Tsakouridis, C-145/09, ZOdl., str. I-11979, točka 36).

63 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je člen 8(2) Direktive 92/100 namenjen zagotovitvi, da uporabnik plača pravično nadomestilo izvajalcem in proizvajalcem fonogramov, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršno koli priobčitev javnosti.

64 V teh okoliščinah je treba šteti, da se s četrtim in petim vprašanjem v bistvu sprašuje, ali je treba pojem „priobčitev javnosti“ v smislu člena 8(2) Direktive 92/100 razlagati tako, da zajema brezplačno predvajanje fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah zobozdravnikov, ki opravljajo gospodarsko dejavnost v samostojnem poklicu, pri čemer je to predvajanje v korist njihovih pacientov, ki pa imajo do njega dostop neodvisno od svoje volje, in ali daje tako predvajanje proizvajalcem fonogramov pravico do nadomestila.

Dopustnost

65 M. Del Corso meni, da sta četrto in peto vprašanje nedopustni, ker naj ne bi nikoli priznal, da je pacientom v svoji zobozdravstveni ordinaciji po radiu predvajal avtorskopravno varovane fonograme, in še toliko bolj, ker naj ti pacienti za to predvajanje nikoli ne bi plačali vstopnine.

66 V zvezi s tem je treba spomniti, da ni dolžnost Sodišča, temveč nacionalnega sodišča, da ugotovi dejstva, ki so pripeljala do spora o glavni stvari, in da iz tega izpelje posledice za odločitev, ki jo je dolžno izreči (glej sodbi z dne 16. septembra 1999 v zadevi WWF in drugi, C-435/97, Recueil, str. I-5613, točka 32, in z dne 11. novembra 2010 v zadevi Danosa, C-232/09, ZOdl., str. -11405, točka 33).

67 Pri delitvi pristojnosti med sodišči Unije in nacionalnimi sodišči je namreč načeloma pristojno nacionalno sodišče, da preveri, ali so izpolnjeni pogoji dejanskega stanja za uporabo določbe Unije v postopku, ki ga obravnava, vendar lahko Sodišče, ko odloča o vprašanju za predhodno odločanje, po potrebi poda pojasnila, ki nacionalno sodišče usmerjajo pri njegovi razlagi (glej v tem smislu sodbi z dne 4. julija 2000 v zadevi Haim, C-424/97, Recueil, str. I-5123, točka 58, in z dne 4. junija 2009 v združenih zadevah Vatsouras in Koupatantze, C-22/08 in C-23/08, ZOdl.. str. I-4585, točka 23).

68 V obravnavani zadevi, kot je razvidno iz predložitvene odločbe, četrto in peto vprašanje za predhodno odločanje temeljita na dejanski predpostavki, da je M. Del Corso svojim pacientom predvajal avtorskopravno varovane fonograme.

69 Zato je treba šteti, da sta ti vprašanji dopustni, in ju opredeliti glede na dejansko stanje, kot ga je opredelilo predložitveno sodišče.

Vsebinska presoja

70 Glede pojma „priobčitev javnosti“ je treba ugotoviti, da ni naveden samo v členu 8(2) Direktive 92/100, ki je upoštevna določba za spor o glavni stvari, temveč je naveden tudi v členu 3(1) Direktive 2001/29 ter v členu 12 Rimske konvencije, členu 15 Pogodbe WPPT in členu 14(1) Sporazuma TRIPS.

71 Kot izhaja iz točke 55 te sodbe, je treba pojem „priobčitev javnosti“ razlagati ob upoštevanju enakih pojmov iz Rimske konvencije, Sporazuma TRIPS in Pogodbe WPPT in na tak način, da ostaja skladen s temi mednarodnimi pogodbami, pri tem pa je treba upoštevati kontekst, v katerem so navedeni ti pojmi, in cilj, ki ga imajo določbe teh pogodb.

72 Spomniti je treba, da v skladu s členom 3(1) Direktive 2001/29 države članice predvidijo za avtorje izključno pravico, da dovolijo ali prepovejo vsakršno obliko priobčitve svojih del javnosti, po žici ali brezžično, vključno z dajanjem svojih del na voljo javnosti tako, da ima javnost do njih dostop s kraja in v času, ki si ju izberejo sami. Zgled za to določbo je člen 8 WCT, njuno besedilo je skoraj enako.

73 Člen 8(2) Direktive 92/100 državam članicam nalaga, naj predvidijo pravico, s katero zagotovijo, da uporabnik plača enkratno pravično nadomestilo, če se fonogram, objavljen v komercialne namene, ali reprodukcija takšnega fonograma uporablja za brezžično oddajanje ali za kakršno koli priobčitev javnosti, in zagotovijo, da se to nadomestilo razdeli med zadevne izvajalce in proizvajalce fonogramov. Zgled za to določbo je člen 12 Rimske konvencije, njeno besedilo pa je prav tako skoraj enako kot ta člen (glej sodbo z dne 6. februarja 2003 v zadevi SENA, C-245/00, Recueil, str. I-1251, točka 35).

74 Iz primerjave člena 3(1) Direktive 2001/29 in člena 8(2) Direktive 92/100 je razvidno, da je pojem „priobčitev javnosti“ v teh določbah uporabljen v kontekstih, ki nista enaka, in da sta cilja, ki se ju želi doseči, sicer podobna, delno pa vendarle drugačna.

75 Na podlagi člena 3(1) Direktive 2001/29 imajo avtorji preventivno pravico, ki jim omogoča, da posežejo med morebitne uporabnike svojih del in priobčitev javnosti, ki bi jo lahko nameravali izvesti ti uporabniki, in priobčitev preprečijo. Nasprotno pa imajo izvajalci in proizvajalci fonogramov na podlagi člena 8(2) Direktive 92/100 pravico do nadomestila, ki je ni mogoče izvrševati, dokler uporabniki fonograma, objavljenega v komercialne namene, ali reprodukcije tega fonograma ne uporabijo za priobčitev javnosti.

76 Iz tega izhaja, zlasti v zvezi s členom 8(2) Direktive 92/100, prvič, da je treba pojem priobčitve javnosti iz te določbe presojati posamično. Enako velja za lastnost uporabnika in vprašanje uporabe zadevnega fonograma.

77 Drugič, iz tega, da se člen 8(2) Direktive 92/100 nanaša na uporabo dela, je razvidno, da ima pravica iz te določbe v bistvu ekonomsko naravo.

78 Za presojo, ali je uporabnik nekaj priobčil javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 92/100, je tako v skladu s posamično presojo iz točke 76 te sodbe treba presojati položaj natančno določenega uporabnika in vseh oseb, ki jim je ta priobčil avtorskopravno varovane fonograme.

79 Pri tej presoji je treba upoštevati več dodatnih meril, ki niso samostojna in so odvisna drugo od drugega. Zato jih je treba uporabiti tako posamično kot ob upoštevanju njihovih medsebojnih povezav, glede na to, da je lahko v različnih dejanskih položajih njihova pomembnost zelo različna.

80 Tako je naloga nacionalnega sodišča, da opravi splošno presojo danega položaja.

81 V zvezi s tem je treba ugotoviti, da je Sodišče v kontekstu, ki je nekoliko drugačen od člena 3(1) Direktive 2001/29, že vzpostavilo nekatera merila.

82 Na prvem mestu, Sodišče je že poudarilo, da je vloga uporabnika bistvenega pomena. Tako je v zvezi z upraviteljem hotela in gostišča presodilo, da storita priobčitev javnosti v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29, če posredujeta in svojim strankam omogočata dostop do radiodifuznega oddajanja, ki vsebuje avtorskopravno varovano delo, in se popolnoma zavedata posledic svojega ravnanja. Če namreč tega posredovanja ne bi bilo, stranke, ki so na oddajnem območju, oddajanega dela načeloma ne bi mogle spremljati (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo SGAE, točka 42, in sodbo z dne 4. oktobra 2011 v združenih zadevah Football Association Premier League in drugi, C-403/08 in C-429/08, ZOdl., str. I-9083, točka 195).

83 Na drugem mestu, Sodišče je že pojasnilo nekatere lastnosti pojma „javnost“.

84 V zvezi s tem je Sodišče presodilo, da „javnost“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 zajema nedoločeno število morebitnih naslovnikov, pri tem pa mora biti število oseb dovolj veliko (glej v tem smislu sodbi z dne 2. junija 2005 v zadevi Mediakabel, C-89/04, ZOdl., str. I-4891, točka 30, in z dne 14. julija 2005 v zadevi Lagardère Active Broadcast, C-192/04, ZOdl., str. I-7199, točka 31, ter zgoraj navedeno sodbo SGAE, točki 37 in 38).

85 Najprej, glede „nedoločenega števila“ pri pojmu javnost je treba ugotoviti, da gre v skladu z opredelitvijo pojma „priobčitev javnosti“ iz glosarja WIPO, ki, čeprav ni pravno zavezujoč, vseeno prispeva k razlagi pojma javnost, za to, da se „omogoči, da je delo […] na vsak primeren način zaznavno osebam na splošno, tj. ne omejeno na posebne posameznike, ki so del zasebne skupine“.

86 Nato, z merilom „dovolj veliko število oseb“ se želi povedati, da ima pojem „javnost“ določen prag *de minimis*, kar iz tega pojma izključuje premajhno ali številčno zanemarljivo skupino zadevnih oseb.

87 Pri določitvi tega števila je Sodišče upoštevalo kumulativne učinke, ki izhajajo iz dajanja del na voljo morebitnim naslovnikom (glej zgoraj navedeno sodbo SGAE, točka 39). Pri tem ni treba upoštevati samo, koliko oseb je imelo hkrati dostop do istega dela, temveč tudi, koliko izmed teh oseb je imelo dostop do tega dela zaporedoma.

88 Na tretjem mestu, Sodišče je v točki 204 zgoraj navedene sodbe Football Association Premier League in drugi presodilo, da je pridobitnost „priobčitve javnosti“ v smislu člena 3(1) Direktive 2001/29 upoštevna.

89 Iz tega izhaja, da to še bolj velja, kadar gre za pravico do pravičnega nadomestila, kot je določena v členu 8(2) Direktive 92/100, glede na njeno v bistvu ekonomsko naravo.

90 Podrobneje, Sodišče je že presodilo, da se dejanje upravitelja hotela, s katerim svojim strankam omogoča dostop do dela, ki se prenaša z radiodifuzijo, obravnava kot dodatna storitev s ciljem pridobitve določene koristi, ker ponudba te storitve vpliva na raven te ustanove in s tem na ceno sob. Sodišče je podobno presodilo, da upravitelj gostišča dela, ki se prenašajo z radiodifuzijo, predvaja z namenom, da bi to vplivalo – in lahko vpliva – na obiskovanje tega lokala in končno na njegov poslovni izid (glej v tem smislu zgoraj navedeni sodbi SGAE, točka 44, in Football Association Premier League in drugi, točka 205).

91 Tako se razume, da je javnost, ki je naslovnica priobčitve, prvič, ciljna javnost upravitelja in, drugič, nekako dovzetna za to priobčitev in je ne „sprejme“ po naključju.

92 Presojo, ali je v zadevi, kakršna je v postopku v glavni stvari, dejanje zobozdravnika, ki kot ambientalno glasbo v navzočnosti svojih pacientov predvaja fonograme, priobčitev javnosti v smislu člena 8(2) Direktive 92/100, je treba opraviti zlasti ob upoštevanju teh meril.

93 Čeprav je načeloma, kot je bilo navedeno v točki 80 te sodbe, naloga nacionalnih sodišč ugotoviti, ali gre v posameznem primeru za tak primer, in v tem pogledu dokončno presoditi vsa dejstva, je treba ugotoviti, da ima Sodišče v zvezi s postopkom v glavni stvari na voljo vse elemente, ki so potrebni za presojo, ali gre za tako priobčitev javnosti.

94 Najprej je treba ugotoviti, da, kot v zadevah, v katerih sta bili izrečeni zgoraj navedeni sodbi SGAE ter Football Association Premier League in drugi, zobozdravnikovi pacienti, čeprav so v oddajnem območju signala, s katerim se prenaša fonogram, tega lahko poslušajo le zaradi namernega dejanja zobozdravnika. Zato je treba šteti, da tak zobozdravnik namerno predvaja te fonograme.

95 Nato, v zvezi s strankami zobozdravnika, kakršen je zobozdravnik v postopku v glavni stvari, je treba ugotoviti, da te stranke običajno sestavljajo skupino oseb, katere sestava se večinoma ne spreminja, in torej sestavljajo določeno skupino morebitnih naslovnikov, saj druge osebe načeloma nimajo dostopa do storitev tega zobozdravnika. Zato v nasprotju z opredelitvijo iz točke 85 te sodbe ne gre za „osebe na splošno“.

96 Poleg tega, glede dovolj velikega števila oseb v skladu s točko 84 te sodbe, ki jim je zobozdravnik omogočil poslušanje istega predvajanega fonograma, je treba ugotoviti, da v zvezi s strankami zobozdravnika to število nima velikega pomena oziroma ni pomembno, ker je število oseb, ki so hkrati navzoče v njegovi ordinaciji, običajno zelo majhno. Poleg tega, čeprav stranke prihajajo zaporedoma, po navadi ne poslušajo istih fonogramov, kar velja zlasti za tiste, ki se oddajajo z radiodifuzijo.

97 Nazadnje, ni mogoče oporekati temu, da v položaju, kakršen je v postopku v glavni stvari, zobozdravnik, ki kot ambientalno glasbo v navzočnosti svojih pacientov predvaja fonograme, ne more niti razumno pričakovati, da se bo zaradi tega predvajanja število strank v njegovi ordinaciji povečalo, niti povišati cene zdravstvenih storitev. Zato tako predvajanje samo po sebi ne more vplivati na prihodke tega zobozdravnika.

98 Zobozdravnikove stranke namreč obiščejo njegovo zobozdravstveno ordinacijo le z namenom, da bi prejele zdravstvene storitve, saj predvajanje fonogramov ni sestavni del opravljanja zobozdravstvenih storitev. Te stranke naključno in neodvisno od svojih želja pridobijo dostop do nekaterih fonogramov, ki je odvisen od časa, ko pridejo v ordinacijo, od dolžine čakanja in od vrste storitve, ki so je deležni. V teh okoliščinah ni mogoče domnevati, da bi bile običajne stranke zobozdravnika dovzetne za to predvajanje.

99 Zato tako predvajanje nima pridobitnega namena, v nasprotju z merilom, ki je navedeno v točki 90 te sodbe.

100 Iz vsega navedenega je razvidno, da ravnanje zobozdravnika, kakršen je zadevni v postopku v glavni stvari, ki v svoji ordinaciji brezplačno predvaja fonograme strankam, ki te fonograme poslušajo neodvisno od svoje volje, ni „priobčitev javnosti“ v smislu člena 8(2) Direktive 92/100.

101 Iz tega izhaja, da zahteva iz člena 8(2) Direktive 92/100, ki mora biti izpolnjena za to, da bi moral uporabnik plačati pravično nadomestilo – in sicer, da gre za „priobčitev javnosti“ v smislu te določbe – v primeru, kakršen je v postopku v glavni stvari, ni izpolnjena.

102 V teh okoliščinah je treba na četrto in peto vprašanje odgovoriti, da je treba pojem „priobčitev javnosti“ iz člena 8(2) Direktive 92/100 razlagati tako, da ne zajema brezplačnega predvajanja fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah, kakršno je to v postopku v glavni stvari, v okviru opravljanja gospodarske dejavnosti v samostojnem poklicu, pri čemer je to predvajanje v korist pacientov, ki pa imajo do njega dostop neodvisno od svoje volje. Zato tako predvajanje proizvajalcem fonogramov ne daje pravice do nadomestila.

Stroški

103 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov

je Sodišče (tretji senat)

razsodilo:

1. **Določbe Sporazuma o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine iz Aneksa 1 C k Sporazumu o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO), ki je bil 15. aprila 1994 podpisan v Marakešu in odobren s Sklepom Sveta z dne 22. decembra 1994 o sklenitvi sporazumov doseženih v Urugvajskem krogu večstranskih pogajanj (1986 – 1994), v imenu Evropske skupnosti, v zvezi z zadevami, ki so v njeni pristojnosti (94/800/ES), in Pogodbe Svetovne organizacije za intelektualno lastnino (WIPO) o izvedbah in fonogramih z dne 20. decembra 1996 se uporabljajo v pravnem redu Unije.**

   Ker Mednarodna konvencija za varstvo izvajalcev, proizvajalcev fonogramov in radiodifuznih organizacij, ki je bila sprejeta v Rimu 26. oktobra 1961, ni del pravnega reda Unije, se v Uniji ne uporablja, vendar v njej posredno učinkuje.

   Posamezniki se ne morejo neposredno sklicevati niti na to konvencijo, niti na ta sporazum, niti na omenjeno pogodbo.

   Pojem „priobčitev javnosti“ iz Direktive Sveta 92/100/EGS z dne 19. novembra 1992 o pravici dajanja v najem in pravici posojanja ter o določenih pravicah, sorodnih avtorski, na področju intelektualne lastnine in Direktive 2001/29/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o usklajevanju določenih vidikov avtorske in sorodnih pravic v informacijski družbi je treba razlagati ob upoštevanju enakih pojmov iz te konvencije, tega sporazuma in zgoraj navedene pogodbe in na tak način, da ostaja skladen s temi mednarodnimi pogodbami, pri tem pa je treba upoštevati kontekst, v katerem so ti pojmi navedeni, in cilj, ki ga imajo upoštevne pogodbene določbe, ki se nanašajo na področje intelektualne lastnine.

2. **Pojem „priobčitev javnosti“ iz člena 8(2) Direktive 92/100 je treba razlagati tako, da ne zajema brezplačnega predvajanja fonogramov v zobozdravstvenih ordinacijah, kakršno je to v postopku v glavni stvari, v okviru opravljanja gospodarske dejavnosti v samostojnem poklicu, pri čemer je to predvajanje v korist pacientov, ki pa imajo do njega dostop neodvisno od svoje volje. Zato tako predvajanje proizvajalcem fonogramov ne daje pravice do nadomestila.**

Podpisi